

מפתח תשובות למורה · חוברת "חברות" לחט"ב

התשובות הן הצעה. בשאלות פתוחות (הבנה, הערכה, יישום ויצירה) יש לקבל כל תשובה מנומקת שנשענת על הטקסט.

רמה קלה טקסט 1 · "המקום הפנוי"

1 1 · זכירה **למה עמית לא הכיר אף אחד?**

תשובה: כל החברים שלו מבית הספר היסודי עברו לחטיבה אחרת.

2 1 · זכירה **מאיזו ארץ עלה דניאל, ומתי?**

תשובה: מארגנטינה, לפני שנה.

3 1 · זכירה **נכון / לא נכון**

תשובה: א. א (בשיעור מדעים) ב. ✓ ג. א (דניאל הזמין את עמית) ד. ✓

4 2 · הבנה **למה עמית העמיד פנים שהוא עסוק בטלפון?**

תשובה: הוא הרגיש בודד והתבייש שכולם רואים שהוא לבד, ולכן ניסה להסתיר זאת.

5 2 · הבנה **מה עזר להם להתחיל לדבר?**

תשובה: הציור של שוער הכדורגל בשולי הדף – התחביב המשותף (כדורגל).

6 2 · הבנה **הסבר המשפט האחרון**

תשובה: לפעמים חבר חדש נמצא קרוב מאוד – מישהו שיושב לידנו או שגם הוא לבד; צריך לשים לב לאנשים שסביבנו.

7 4 · ניתוח **דומים ושונים**

תשובה: דומים: שניהם חדשים וקצת בודדים, שניהם אוהבים כדורגל. שונים: דניאל עולה חדש ומדבר עברית לאט, עמית נולד בארץ; דניאל שוער ועמית לומד ממנו.

8 3 · יישום **תלמיד חדש בכיתה**

תשובה: תשובה אישית, למשל: להזמין אותו לשבת לידי, להכיר לו חברים, לעזור לו להתמצא בבית הספר.

רמה בינונית טקסט 2 · "ההודעה שלא שלחתי"

1 1 · זכירה **מי היא שירה?**

תשובה: החברה הכי טובה של נועה מאז כיתה א'.

2 2 · הבנה **"סוף־סוף רואים אותי"**

תשובה: בנות פופולריות צירפו אותה לקבוצה שלהן, והיא הרגישה מקובלת וחשובה.

3 2 · הבנה **מה קרה בקבוצה?**

תשובה: מישהי העלתה תמונה של שירה בלי רשותה וכתבה משפט מעליב. נועה כתבה "די, זה לא מצחיק", מחקה – ושתקה.

4 2 · הבנה **"ציפיתי ממך ליותר"**

תשובה: שירה מאוכזבת ופגועה: היא ציפתה שהחברה הכי טובה שלה תגן עליה.

5 4 · ניתוח **לפני / אחרי**

תשובה: לפני: שתקה ונשארה בקבוצה. אחרי: כתבה שהתמונה פוגעת, יצאה מהקבוצה וסיפרה למחנכת.

6 4 · ניתוח **המירכאות סביב "חברים"**

תשובה: המירכאות מביעות ספק או אירוניה: לדעת נועה, מי שצוחק על אחרים איננו חבר אמיתי.

7 5 · הערכה האם נכון לספר למחנכת?

תשובה: תשובה מנומקת, למשל: כן, כדי להפסיק את הפגיעה ולגרום למחיקת התמונה; פנייה למבוגר אחראי איננה "הלשנה" כשמישהו נפגע.

8 3 · יישום שתי דרכים לפעול

תשובה: למשל: לא להגיב בצחוק, לכתוב שזה פוגע, לפנות בפרטי לחבר שנפגע, לספר למבוגר אחראי.

רמה גבוהה טקסט 3 · "כמה חברים באמת צריך?"

1 1 · זכירה עמדת הכותב

תשובה: "חבר אמיתי נמדד בנאמנות ובאמון, ולא במספרים."

2 1 · זכירה שלושת סוגי החברות לפי אריסטו

תשובה: חברות של תועלת, חברות של הנאה וחברות של מידות טובות.

3 2 · הבנה למה הסוג השלישי נשאר?

תשובה: כי אוהבים את החבר בזכות מי שהוא, ולא בגלל תועלת או הנאה – שאותן אפשר לאבד.

4 4 · ניתוח תפקיד הסיפור על חוני המעגל

תשובה: דוגמה מן המקורות (ראיה) שמראה עד כמה חברות חיוניות: בלי חברים חוני העדיף למות. הסיפור מחזק את הטענה שחברות היא צורך עמוק.

5 4 · ניתוח טענת הנגד ומה הכותב עושה איתה

תשובה: טענת הנגד: בגיל ההתבגרות חשוב להכיר אנשים רבים. הכותב מודה בחלקה ("יש בטענה זו מן הצדק") ואז מפריך: היכרות איננה חברות – אפשר להכיר מאה אנשים ולהרגיש בודדים.

6 4 · ניתוח מילות קישור

תשובה: אך – ניגוד · עד ש... – תוצאה · משום ש... – סיבה · ואולם – ניגוד · לסיכום – סיכום.

7 5 · הערכה עמדה אישית

תשובה: כל עמדה מנומקת בשתי טענות. לבדוק: עמדה ברורה, שני נימוקים, קשר לטקסט.

8 6 · יצירה פוסט לקבוצת השכבה

תשובה: לבדוק: 4–5 משפטים, תוכן על חבר אמיתי, לפחות שתי מילות קישור בשימוש נכון.

תרגילי אוצר מילים

1 1 · זכירה התאמה

תשובה: אמון – ג · בדידות – ה · נאמנות – ו · להשתלב – א · תועלת – ב · להעליב – ד

2 3 · יישום השלמת משפטים

תשובה: א. אמון ב. להשתלב ג. בדידות ד. לתמוך ה. נאמנות

3 2 · הבנה משפחת חִבֵּר

תשובה: א. מחברת ב. חיבור ג. להתחבר ד. חבורה ה. חברות

4 3 · יישום משפט משלכם

תשובה: תשובה אישית; לבדוק שהמילים משמשות במשמעות הנכונה.

מחווין קצר למשימת הכתיבה (20 נקודות):

פנייה, פתיחה וסיום – 4 · תיאור ברור של החוויה – 6 · מה למדתי על חברות – 4 · שתי מילים מהמילון ושתי מילות קישור – 4 · לשון ופסיק – 2

